

Z přednášky Rudolfa Steinera - "Richard Wagner a mystika" (GA 55/12)

Ten, kdo se pokouší jít čestně a poctivě stezkou poznání, ví, co znamená slovo blouznění.

Ví, kolik preludů se mu staví na stezce poznání do cesty.

Ví, že poznání není něco, co se odehrává střízlivým suchým způsobem.

Ví, že poznání je opravdu něco, co se odehrává mezi katastrofami vnitřního duševního života, za vzestupu a při pádech, odehrávajících se v lidském nitru, a ví, že tu jsou strašná nebezpečí na jedné straně a radosti, nádherné radosti na straně druhé. A ví, že ten, kdo jde touto stezkou poznání, má ve výhledu jedno: klid, božský Klid, který vzniká z intimního vžívání se do božských světových tajemství...

Gnostikové, velcí mystikové prvních křesťanských století, přemýšleli o mystice jinak /než jako by to byla temná, mlhavá úvaha o světě/. A ti, kdož vůbec z mystiky něčemu rozumějí, myslí ve všech dobách o mystice jinak. Gnostikové nazývali mystiku "mathesis", matematikou, ne proto, že by mystika byla matematikou, ale z toho důvodu, že pravý mystik usiluje ve vztahu ke svým ideám a představám o vyšších duchovních světech o tentýž křišťálově jasný, průhledný jas, který mají v jistých jiných oborech matematické představy a pojmy. Mystika není, je-li pojata v pravdě, temným, citovým pojetím světa, ale to nejjasnější, křišťálově nejjasnější, co vůbec může být...

...Richard Wagner také cítil, co mají znamenat spasitelova slova "Jsem s vámi až do skonání světa". Pak se stanou lidé, kteří žijí v pravdě, sami spasiteli. Jeden Spasitel spasil lidstvo. Richard Wagner k tomu přidává ještě jiná slova: Kdy je vykoupen spasitel? Je vykoupen, bydlí-li v každém lidském srdci. Tak jak sestoupil do každého lidského srdce, tak musí každé lidské srdce vystoupit vzhůru.

A také z toho cítil Richard Wagner něco, když nechal zaznít z motivu víry mystické citění lidstva v krásných slovech v Parsifalovi:

"Zázrak nejvyšší spásy:

Vykoupení vykupiteli."

Tato slova ho ukazují tak opravdu sbratřeného a zasnoubeného s nejvyšším ideálem, který si člověk může vytýčit: Blížít se té Moci, která žije ve světě a chce k nám dolů. Chceme-li jí být hodni, pak přineseme, co zní na konci z Parsifala Richarda Wagnera: Vykoupení vykupiteli.